

KATEDRA ŽURNALISTIKY
Posudek na bakalářskou diplomovou práci

Autor/ka: Kateřina Moravcová

Titul (česky + anglicky): **Dětský časopis Čtyřlístek, jeho grafické srovnání v letech 1980 a 2000**
(*Children's magazine Čtyřlístek and its graphic comparison in years 1980 and 2000*)

Vedoucí práce: Mgr. Martin Foret

Hodnotící kritéria	% podíl na hodnocení celkové známce	
Znalost literatury k tématu:	10%	3
Vymezení tématu a formulace cílů práce:	15%	3
Použití relevantních zdrojů a dostatečný počet odkazů; správně vedený vědecký aparát:	5%	3
Logická výstavba práce a struktura textu:	10%	3
Volba a použití adekvátní metodologie:	15%	3
Dostatečná analýza problému:	15%	3
Ucelené shrnutí výsledků práce a korektně formulovaný závěr:	20%	3
Jazyková úroveň textu (stylistická a gramatická):	10%	3

Celkové hodnocení před obhajobou:	3
--	----------

Do tabulky se wpisují **celá** čísla od 1 do 4, přičemž 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně. Výsledné hodnocení, které tabulka na základě vepsaných hodnocení sama sečte, převedte do navržené klasifikaci dle platné **klasifikační stupnice** (1 = A; 1,5 = B; 2 = C; 2,5 = D; 3 = E; 4 = F) a vepište do řádku níže.

Navrhovaná klasifikace před obhajobou:	E
---	----------

Témata a připomínky pro obhajobu, průběh obhajoby:

(je nutno vyplnit pro kvalitní přípravu na obhajobu; počet témat a připomínek rozšiřte podle vaší potřeby)

1. Jak byste tedy obecně, bez přemíry konkrétních číselných údajů, shrnula odlišnost „grafické“ stránky zkoumaného seriálu v letech 1980 a 2000?

2. Do jaké míry jsou prezentované zjištěné počty deformovány tím, že druhý soubor zkoumaného vzorku (z roku 2000) byl rozsáhlejší než první (z roku 1980), a to jak co do počtu čísel/epizod, tak co do počtu stran?

Nemohla by např. změna počtu vinět na stránce (s. 27–28) souviset se změnou formátu časopisu? Podobně viz závěr subkapitoly 6.10 („Z výsledku je jasné, že děj odehrávající se uvnitř byl v roce 2000 popisován téměř šestinásobně vícekrát, než v roce 1980.“ – s. 34).

Cítí-li vedoucí práce či oponent/ka potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, necht' tak prosím učiní zde:

Diplomantka si zvolila zajímavé téma, které je dosud v rámci odborného/akademického diskursu podprezentováno, což neodpovídá významu samotného předmětu zkoumání (viz citace z Kořínek 2012 na s. 26).

Cíle práce nejsou v jejím „Úvodu“ explicitně formulovány, jako její téma je však uvedeno „Čtyřlístek, konkrétně jeho srovnání po grafické stránce“ (s. 6) a jako „poslední z hlavních otázek“ pak „komparace sledovaných ročníků. Zvolím si několik kategorií, ve kterých budu oba ročníky srovnávat. Budu postupovat systematicky, spočítám dané indikátory a následně je vzájemně porovnám.“ (ibidem) Abstrakt práce pak deklaruje, že tato „sleduje jeho vývoj po grafické stránce v letech 1980 a 2000“ (s. 2).

Předložený text je rozdělen do tří částí – první se pokouší definovat komiks (kap. 2), druhá vymezit předmět zkoumání, tedy seriál Čtyřlístek (kap. 3), náplní třetí, kterou považuji za gros práce, je pak ono „Grafické srovnání Čtyřlístku“ (kap. 6), souboru z roku 1980 a souboru z roku 2000. (Jedná se přitom samozřejmě o srovnání grafické či možná lépe vizuální podoby seriálu, nikoliv o „grafické srovnání“.)

Úvodní „Uvedení do problematiky komiksu“ (kap. 2) je vzhledem k tématu práce redundantní, pro téma práce nepodstatné, navíc je zpracováno notně problematicky. Subkapitola 2.1 se věnuje hledání definice komiksu, necelé dvě strany textu však staví na citacích druhého řádu z jediné knihy, resp. dvou knih, přejaté informace na druhé straně nejsou konkrétně zdrojovány vůbec.

Podobně, ovšem tentokrát zcela bez odkazů, je koncipována i subkapitola 2.2 věnovaná historii komiksu, výsledný text o rozsahu necelé jedné strany je však spíše její karikaturou. Rovněž není jasné, dokud pocházejí např. informace uvedené v posledním odstavci.

Alespoň rámcový vztah k tématu práce by mohly mít subkapitoly 2.3 („Stavba komiksu“, s. 11–17) a 2.4 („Výroba komiksu“, s. 17), ovšem ve skutečnosti je jejich vazba k následujícímu textu minimální – operuje se v něm sice s některými (ale pouze některými) zde uvedenými pojmy, nepracuje se v něm však již s uvedenými specifikacemi, typologiemi apod. (např. funkce rámečku, kterým je, zcela zbytečně, věnována celá jedna strana /s. 12–13/; vztah textu a obrazu, který je formou citací a parafrází představen na dvou stranách /s. 15–17/). A ačkoliv diplomantka uvádí např., že „je nutné definovat i pojem album“ (s. 14), opak je pravdou (formát alba vůbec není součástí její analýzy).

Stejně tak souvislost kapitoly 5. „Grafické zpracování“ s tématem práce je jen zdánlivá – ono „grafické“, které je předmětem citovaného manuálu grafiky publikací, není totožné s „grafickým“, jak si ho vymezuje diplomantka. Uváděné pokyny se tedy komiksu netýkají a nelze je na něj použít (např. sazební obrazec, typografie fontů apod.). (Text, z něhož je vycházeno, je rovněž nemístně normativní, a stylově neodpovídající odbornému textu diplomové práce.) Naopak specifiky komikových časopisů, jejich grafické stránky, práci s písmem a fonty v komiksu apod., to vše v kapitole chybí.

Druhá část „Co je to Čtyřlístek?“ (kap. 3, s. 18–19) je podobně problematická. Její čtvrtinu (třetinu strany) tvoří citáty a parafrází tvořený odstavec z příručky o designu publikací, která s předmětným seriálem a jeho domovským časopisem nijak nesouvisí. Na další půlstraně je v pěti odstavcích postupně čtyřikrát (!) uvedeno složení ústřední čtveřice seriálu, a to jednou čerpáno z titulku (nezdvojeného) společenského časopisu, jednou z PR textu vydavatele, dvakrát neznámo odkud. (Podobně je na šesti řádcích textu třikrát uvedeno stáří seriálu.) Odpověď na otázku, „co je to Čtyřlístek“, však kapitola v zásadě nepodává. Obsahuje minimum informací o seriálu/časopisu (rok vzniku, jména některých scenáristů, názvy některých „doprovodných“ seriálů), zcela se nevěnuje specifikům seriálu, kontextu jeho vzniku, jeho postavení v rámci domácího komiksu, vztah k dalším seriálům v rámci žánru „funny animals“ atd. atp.

Podobně koncipovaná je i subkapitola 3.1 „Autoři Čtyřlístku“, která vychází z blíže nespecifikovaného textu z novin (deníku) a rozhovoru autora pro magazínový suplement

jiného deníku (!). Subkapitola opět v zásadě o autorech žádné informace nepodává, zcela chybí základní biografické a bibliografické informace (s výjimkou tří titulů jmenovaných u scenáristky Štíplové), není tematizován vztah Čtyřlístku k jejich další tvorbě apod. (Smutnou „perličkou“ pasáže o scenáristce Štíplové je její stylizace v prezentu, jakkoliv je tato „matka“ Čtyřlístku již pět let po smrti.)

Pokud tedy diplomantka v půli práce prezentuje „Shrnutí teoretické části“ (kap. 4, s. 22), co vše dosud provedla, není tomu úplně tak (např. „jasně zachytit největší mezníky v historii“ komiksu, „vysvětlit o čem časopis je, na co se specializuje“ apod.).

Jak bylo uvedeno výše, gros práce, tedy část, která již není kompilací z různých zdrojů, ale prezentuje vlastní autorský/výzkumný výkon diplomantky, představuje kapitola 6. ono „Grafické srovnání Čtyřlístku“. Zde je sice diplomantka výrazně podplatná studii Kořínkové, jeho závěry však dále rozvíjí. Její zjištění jsou přitom nejenou velmi zajímavá a přínosná (např. ztrojnásobení počtu bublin v roce 2000 oproti roku 1980, poměr oznamovacích výpovědí v bublinách /nikoliv „bublin zakončených tečkou“ – s. 33/ vůči těm zakončených otazníkem a vykřičníkem /v závěru však diplomantka závěry relativizuje informací, že zahrnula nejen věty končící tečkou, ale i „případně třemi“ – s. 38/ apod.).

Problematický je však diplomantčin způsob prezentace těchto zjištění. A to již po stránce „technické“: text plný číselných údajů vztahujících se k různým kategoriím a oběma vzorkům je výrazně nepřehledný. Mnohem elegantnější by bylo např. využití přehledných tabulek, ve kterých by navíc vynikla i různá srovnání, které se v souvislém textu ztrácí. Přínosné by pak bylo rovněž uvedení zjištěných údajů u všech čísel, když už se s nimi diplomantka počítala, ne jen dvou extrémů (nejvyšší počet, nejnižší počet) a průměru, jako je tomu nyní.

Problém představuje i operování se vzorky (první tvoří knižní souborné vydání, druhý originální sešity, obé různého formátu) a skutečnost, že zjištěné údaje se vztahují k souborům, které nejsou „prostě“ srovnatelné (druhý je bezmála dvakrát tak rozsáhlý jako první, příběhy v prvním měly menší počet stran než příběhy ve druhém atd.). Diplomantka si je toho navíc vědoma (!) – viz zmínky na s. 27 (*„Předtím, než se pustím do samotné komparace jednotlivých ročníků, bych chtěla upozornit na to, že v roce 1980 bylo vydáno osm čísel Čtyřlístku, kdežto v roce 2000 jich bylo vydáno patnáct. Prosím proto čtenáře, aby měl na paměti tuto skutečnost a zohledňoval ji při následném čtení zjištěných dat.“*) a 34 (*„Je jasné, že v roce 2000 bylo v příbězích použito několikanásobně více obrázků než v roce 1980, tudíž z pozorování nemůže vyjít, že ten či onen rok byl na vině týkající se interiéru/exteriéru obsáhlejší nebo naopak, neboť je jasné, že v obou kategoriích vždy vyjde výsledek stejný a to, že rok 2000 je bohatší na oba typy sledovaných vinět.“*) Ani toto vědomí ji však neodradilo od operování s absolutními četnostmi zjištěnými na různě obsáhlých vzorcích a nepřivedlo k nějaké formě převedení do četností relativních. To i ona zajímavá zjištění samozřejmě výrazně problematizuje.

Pokud v analytické části (a následně v „Závěru“, kap. 7) diplomantka pracuje z informacemi z teorie, pak často pomýleně (např. McCloudova teze o využití barev /cit. na s. 29/ se samozřejmě týká ztvárnění scény, nikoliv barevnosti ztvárnění názvu epizody, apod.). I zde se tedy potvrzuje výše uvedená redundantnost většiny teoretické části práce.

Doporučení k obhajobě:

*Bakalářská diplomová práce je **doporučena** k obhajobě, pokud celková známka před obhajobou **není horší než „dobře“**.*

(K řádku není třeba nic doplňovat.)

Jakkoliv výsledný tvar textu považuji za nevyužitou příležitost, neboť se zdá, že nedostatečně reprezentuje a „prodává“ práci, kterou diplomantka provedla, a zasloužil by si tedy přepracování, které by to napravilo, **doporučuji** předloženou diplomovou práci s výše uvedenými připomínkami k obhajobě, protože diplomantka by měla mít příležitost se s nimi v rámci obhajoby vyrovnat a obhájit před komisí text i v této podobě.

V rámci obhajoby doporučuji soustředit se především na důkladné zodpovězení otázek 1 a 2, které by mohlo vysvětlit i některé další nejasnosti uvedené v textu posudku.

Podpis oponenta (jen v tištěné verzi):

Martin Foret, v. r.

Poznámka pro studenta/ku:

Pokud **nedoporučuji** bakalářskou diplomovou práci k obhajobě **oba** hodnotící posudky, **obhajoba se nekoná**.

Pokud **nedoporučuje** bakalářskou diplomovou práci k obhajobě **pouze jeden** hodnotící posudek, student/ka **má právo se** obhajoby **zúčastnit**.